

ADVIES Nr 05 / 2005 van 4 mei 2005

O. Ref. : SA1 / A / 2005 / 006
SA1 / A / 2005 / 007

BETREFT : Twee ontwerpen van koninklijk besluit tot wijziging van respectievelijk het koninklijk besluit van 24 maart 2000 tot uitvoering van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen en het koninklijk besluit van 24 maart 2000 tot regeling van de rechtspleging voor het beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29 ;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Justitie d.d. 11 april 2005;

Gelet op het verslag van dhr. Voorzitter ;

Brengt op 4 mei 2005 volgend advies uit:

A. INLEIDING

1. Op 11 april 2005 verzoekt de Minister van Justitie de Commissie om dringend advies uit te brengen inzake twee ontwerpen van koninklijk besluit, welke vooreerst de recente wet uitvoeren welke de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen wijzigt, evenals de recente wet uitvoeren welke de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen wijzigt.

Beide koninklijke besluiten zijn, volgens het verzoek, onmisbaar voor de inwerkingstelling van de twee voormelde recente wetten, welke werden goedgekeurd door de Kamer en niet werden geamendeerd door de Senaat. De hoogdringendheid van het advies wordt gemotiveerd door het feit dat beide ontwerp kb's noodzakelijk zijn voor de inwerkingstelling van de screening van de toekomstige kandidaten van de Belgische Moslimsexecutieve. Beide ontwerpen van kb werden trouwens reeds op 25 maart voorgelegd aan de Ministerraad, voor een eerste lezing.

B. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

- 2.1. Het eerste ontwerp van koninklijk besluit (hierna 'het eerste ontwerp kb') dat door de Minister van Justitie aan de Commissie voor advies wordt voorgelegd, heeft tot doel te voorzien in enkele wijzigingen aan het koninklijk besluit van 24 maart 2000 tot uitvoering van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen (hierna 'kb I'), dit gelet op de recente wijziging van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen.

Het eerste ontwerp van koninklijk besluit geeft meer bepaald uitvoering aan de artikelen 22bis, 2de lid, 22ter, 3de lid, 22 quater, 2de lid, 22 quinquies, §3 en 22 sexies, §2, 2de lid van de recent gewijzigde wet.

Het gaat voornamelijk om het bepalen van de veiligheidsoverheden die bevoegd zullen zijn om de aanvragen tot veiligheidsverificaties in te leiden, de modaliteiten van kennisgeving van de beslissingen om een beroep te doen op veiligheidsverificaties alsook van de individuele beslissingen genomen naar aanleiding van veiligheidsverificaties, vast te leggen en de inhoud van het waarschuwingsformulier vast te stellen dat aan de personen die bij een veiligheidsverificatie betrokken zijn zal gestuurd worden.

- 2.2. Het tweede ontwerp van koninklijk besluit (hierna 'het tweede ontwerp kb') dat door de Minister van Justitie aan de Commissie voor advies wordt voorgelegd, heeft tot doel te voorzien in enkele wijzigingen aan het koninklijk besluit van 24 maart 2000 tot regeling van de rechtspleging voor het beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen (hierna 'kb II'), dit gelet op de recente wijziging van de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen.

Het tweede ontwerp kb voert voornamelijk artikel 9, alinea 5 van de voormelde wet uit, volgens hetwelk 'de rechtspleging welke voor het beroepsorgaan dient te worden gevolgd, wordt vastgelegd bij een in ministerraad overgelegd koninklijk besluit'.

Hier gaat het erom de modaliteiten en termijnen vast te leggen op basis waarvan een burger die het voorwerp uitmaakt van een veiligheidsverificatie, beroep kan aantekenen bij een beroepsorgaan dat voortaan zal samengesteld worden uit de Voorzitter van het Vast Comité van Toezicht op de Politiediensten, de Voorzitter van het Vast Comité van Toezicht

op de Inlichtingendiensten en tenslotte de Voorzitter van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Voor het overige werden alle procedureregels en juridische waarborgen, die reeds van toepassing waren ingeval van beroep in het raam van de veiligheidsmachtigingen en die hun nut hadden bewezen, behouden.

C. TOEPASSELIJKE WETGEVING

- 3.1. De wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, welke recentelijk werd gewijzigd. Hierdoor dient eveneens het kb I dat voormelde wet uitvoert, te worden gewijzigd, hetgeen gebeurd door het eerste ontwerp kb.

De wijziging van de wet van 11 december 1998 heeft als voornaamste doelstelling de toepassings sfeer van de veiligheidsverificaties, die tot nog toe voorbehouden was aan de veiligheidsmachtigingen, uit te breiden. De gewijzigde wet voorziet namelijk in twee 'lichtere' procedures, naast de procedure van de veiligheidsmachtiging, zijnde het veiligheidsadvies en het veiligheidsattest.

- 3.2. De wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen werd op haar beurt eveneens recentelijk gewijzigd. Hierdoor dient eveneens het kb II dat voormelde wet uitvoert, te worden gewijzigd, via het tweede ontwerp kb.

De wijziging van de wet van 11 december 1998 heeft als voornaamste voorwerp de wijziging van de samenstelling van het beroepsorgaan, evenals een uitbreiding van haar bevoegdheden.

D. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

4. Hiernavolgend doet de Commissie een analyse van de artikelen van de twee ontwerpen van kb, overeenkomstig de volgorde van de artikelen in de kb's I en II welke door de voormelde ontwerpen gewijzigd worden.

Enkel de artikelen van de kb's I en II, welke het voorwerp van wijziging uitmaken, die verband houden met de persoonlijke levenssfeer zullen worden geanalyseerd.

D.1. Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 maart 2000 tot uitvoering van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtiginge.

Artikel 21

5. Artikel 2 van het eerste ontwerp kb vult artikel 21 van het kb I aan. Meer bepaald wordt de samenstelling van de 'Nationale Veiligheidsoverheid' uitgebreid met 4 nieuwe leden, welke specifiek worden vermeld in het ontwerp kb. Hierdoor komt men tegemoet aan de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens¹, volgens dewelke men

¹ Leander vs Zweden, arrest van 26 maart 1987 aangaande een veiligheidsonderzoek : 'De verdragssluitende lidstaten hebben met het oog op hun nationale veiligheid ontegensprekelijk nood aan een systeem dat toelaat de geschiktheid van kandidaten voor belangrijke functies te evalueren. ... Niettemin moet het Hof overtuigd worden van het bestaan van voldoende en afdoende garanties tegen misbruiken, zoniet dreigt een geheim toezicht in het belang van de nationale veiligheid en in naam van de democratie, deze democratie te ondermijnen of zelfs te vernietigen.' Het Hof eist dan ook, in naam van de

duidelijk moet aangeven welke overheden bevoegd zijn om veiligheidsattesten uit te reiken. Men kan zich hieromtrent evenwel de vraag stellen of voormelde bevoegdheid niet dient te worden voorbehouden aan overheden die reeds bevoegd zijn in politie -en veiligheidsaangelegenheden².

Hoofdstuk III bis

6. Artikel 4 van het eerste ontwerp kb voegt een nieuw hoofdstuk III bis toe in het kb I, dat de artikelen 30 bis tot en met 30 sexies bevat. Dit hoofdstuk III bis heeft als titel : 'Veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen'.

Artikel 30 bis

- 7.1. Artikel 30 bis handelt over de wijze waarop een persoon die aan een veiligheidsverificatie moet worden onderworpen, daarvan op de hoogte wordt gebracht. Dit gebeurt door de afgifte van een document, waarvan het model als bijlage aan het ontwerp kb is gevoegd.
- 7.2. Over dit model heeft de Commissie de hierna volgende opmerkingen.

Een eerste opmerking betreft het geval wanneer men niet aan een veiligheidsverificatie wenst te worden onderworpen. De laatste paragraaf van het model vermeldt als NB : 'De persoon die niet aan een veiligheidsverificatie wenst te worden onderworpen, kan zulks meedelen door dit document te doorstrepen ...en het per aangetekend schrijven terug te sturen naar de steller van het verzoek om een verificatie.' Het zou verkieslijk zijn om voormelde informatie om duidelijkheidsredenen te vermelden onder de rubriek 'kennisgeving', in het begin van het document, en niet op het einde ervan.

Bovendien zou het model ook duidelijk het (enige) gevolg weer dienen te geven van het weigeren van een veiligheidsverificatie : bv. de niet deelname aan het evenement waarvoor het veiligheidsattest werd gevraagd³.

Tenslotte lijkt het aangewezen om de mogelijkheid, voorzien door artikel 22 quinquies, §2, alinea 2 van de wet, eveneens op te nemen in het model. Voormeld artikel voorziet namelijk de optie voor de betrokken persoon om *op ieder moment* aan de bevoegde administratieve overheid schriftelijk te kennen te geven dat hij niet langer het voorwerp wil uitmaken van een veiligheidsverificatie. Men denkt hier bv. aan het geval van een persoon die gedurende een lopende veiligheidsverificatie van werk verandert, en derhalve bv. geen attest meer nodig heeft.

Artikel 30 ter

- 8.1. Artikel 30 ter somt de 7 publieke overheden op welke overeenkomstig artikel 22 bis, tweede lid van de wet gemachtigd zijn om het bezit van een veiligheidsattest op te leggen. Het betreft publieke overheden welke over bevoegdheden in het kader van de veiligheid beschikken.

De Commissie heeft hieromtrent geen opmerkingen.

- 8.2. Overeenkomstig artikel 22 bis van de wet bepaalt artikel 30 ter tevens de nadere regels voor de kennisgeving van deze beslissing aan de overheid bedoeld in artikel 22 ter van de wet, evenals aan de organisatoren van het evenement of aan de verantwoordelijken voor

voorzienbaarheid, dat de wet voldoende duidelijke termen zou gebruiken om aan te geven in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden zij een openbare macht toelating geeft voor een dergelijke inmenging.

² Zie hieromtrent het advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer (hierna 'CBPL'), nr. 09/2004 d.d. 9 augustus 2004, p. 6.

³ Zie het advies van de CBPL nr. 09/2004, p. 7 laatste zin;

de lokalen, gebouwen en terreinen, en de termijnen waarbinnen deze dient te gebeuren. Deze beslissing wordt volgens artikel 30 ter 'onmiddellijk' 'schriftelijk' aan hen ter kennis gebracht. Indien de nationale veiligheidsoverheid evenwel weigert om een verzoek om een veiligheidsattest uit te voeren, moet zij hiervan overeenkomstig artikel 30 ter binnen de 5 dagen kennisgeving doen. Zou men hier niet best verduidelijken op welke wijze (schriftelijk ?) men de kennisgeving van de beslissing dient te doen ?

Artikel 30 quater

- 9.1. Artikel 30 quater behandelt de inhoud van het register van veiligheidsverificaties bedoeld in artikel 22 ter, derde lid van de wet. Overeenkomstig deze bepaling worden de in het register opgenomen gegevens en hun bewaartijd bepaald door de Koning.
- 9.2. Artikel 30 quater bepaalt vooreerst welke gegevens worden opgenomen in het register : deze bepaling stelt geen problemen in hoofde van de Commissie.
- 9.3. Artikel 30 quater bepaalt vervolgens dat de gegevens worden vernietigd na het verstrijken van een termijn van 1 jaar, te rekenen vanaf de laatste beslissing ten aanzien van de betrokken persoon.

De Commissie stelt zich vragen bij deze termijn van 1 jaar. Is het ingeval van een veiligheidsverificatie (attest) noodzakelijk om het dossier nog te bewaren na afloop van het evenement ? Dient hier niet rekening te worden gehouden met de bepaling van artikel 4, §1, 5° van de wet van 1992, "Persoonsgegevens dienen, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, niet langer te worden bewaard dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt, noodzakelijk is."

Behoudens rechtvaardiging van deze termijn van 1 jaar, waarbij het aangewezen is om de motieven te verduidelijken, zou deze bepaling dienen aangepast te worden overeenkomstig het voormelde artikel 4.

Artikel 30 quinquies

- 10.1. Artikel 30 quinquies bepaalt de termijnen en de nadere regels voor de kennisgeving en van de afgifte van de veiligheidsattesten, zoals voorzien in artikel 22 quater, alinea 2 van de wet.
- 10.2. Zou er hier niet dienen te worden verduidelijkt op welke wijze (per aangetekend schrijven, fax ... ?) een beslissing inzake het verstrekken van een veiligheidsattest ter kennis dient te worden gebracht aan de steller van het verzoek om een veiligheidsverificatie, de bevoegde veiligheidsofficier, de betrokken personen en de organisatoren van het evenement of de verantwoordelijken van de lokalen, gebouwen of terreinen ?

De beslissingen houdende weigering of intrekking worden bevestigd per aangetekend schrijven aan de betrokken personen. Dient hier geen nadere termijn te worden bepaald ? De Commissie wenst dat de betrokken personen onmiddellijk in kennis worden gesteld van de beslissing en haar motivering, wat trouwens onontbeerlijk is om het recht op beroep, voorzien in het tweede ontwerp kb, te kunnen uitoefenen⁴.

Tenslotte vermeldt dit artikel dat het exemplaar van de beslissing houdende weigering of intrekking, dat bestemd is voor een andere werkgever dan die bedoeld in artikel 13, 1° a) en b) van de wet (nl. de 'veiligheidsofficier'), niet met redenen is omkleed. De Commissie heeft hieromtrent geen opmerkingen.

⁴ Zie hieromtrent het advies 09/2004 van de CBPL, pagina 8, 2de alinea;

Artikel 30 sexies

- 11.1. Artikel 30 sexies bepaalt de nadere regels en de diverse termijnen voor de kennisgeving en afgifte van de veiligheidsadviezen, zoals voorzien in artikel 22 quinquies, §3 en artikel 22 sexies, §2, alinea 2 van de wet.
- 11.2. De Commissie heeft hieromtrent geen opmerkingen, behoudens aangaande de laatste paragraaf, welke artikel 22 sexies, §2, alinea 2 van de wet uitvoert.

Men kan zich de vraag stellen of er hier niet dient te worden verduidelijkt, gelet op de coherentie, op welke wijze de beslissing ter kennis dient te worden gebracht van de betrokkenen (aangetekend schrijven ?), zoals wel werd voorzien aangaande de mededeling van een negatief veiligheidsadvies (via aangetekende brief, artikel 22 quinquies, §1, laatste alinea van de wet) ?

Artikel 5

12. Artikel 5 voert artikel 8 van de wet, waarin wordt gesteld dat de Koning de verschillende overheden aanwijst die tot 31 december 2006 bevoegd zullen zijn om de veiligheidsverificaties uit te voeren en de veiligheidsadviezen en veiligheidsattesten af te leveren, uit. Het betreft overheden die reeds bevoegd zijn in politie –en veiligheidsaangelegenheden.

De Commissie heeft hieromtrent geen opmerkingen.

D.2. Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 maart 2000 tot regeling van de rechtspleging voor het beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen.

Artikel 9

13. Artikel 9 van het tweede ontwerp kb voegt een artikel 9 toe aan het kb II. In voormeld artikel worden de termijnen en modaliteiten bepaald van de kennisgeving van de diverse beslissingen en adviezen van het beroepsorgaan. De Commissie heeft hieromtrent geen opmerkingen.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een gunstig advies uit over de ontwerpen van koninklijk besluit waarover zij werd gevat, mits in acht name van de voorgaande opmerkingen.

De administrateur,

De voorzitter,

(get.) Jo BARET

(get.) Michel PARISSE